ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Διαβάστε στη συνέχεια, ανταπόκριση από την Σερβία και την Κροατία σχετικά με την εξέλιξη της πανδημίας του νέου κορωνοϊού στις δύο χώρες. Σημειώνεται ότι η Κροατία, και ειδικότερα η πρωτεύουσά της Ζάγκρεμπ, εκτός από την πανδημία ήρθε αντιμέτωπη και με τον ισχυρότερο σεισμό στην Ιστορία της, ο οποίος άφησε πίσω του σημαντικές καταστροφές.

Η ανταπόκριση προέρχεται από τις οργανώσεις **Κόκκινη Δράση στην Κροατία** και **Κόκκινη Πρωτοβουλία στη Σερβία,** οι οποίες πριν μερικούς μήνες αποφάσισαν να ενωθούν και να λειτουργούν από κοινού στην πρώην Γιουγκοσλαβία.

Η κρίση της πανδημίας επιτάχυνε την καταστροφική πολιτική που ήδη βρισκόταν σε εξέλιξη: **κατάρρευση του συστήματος δημόσιας υγείας, διάλυση των συνθηκών εργασίας και των δικαιωμάτων των εργαζομένων.**

Η υγειονομική κατάσταση στην Κροατία παραμένει υπό έλεγχο και εντός των δυνατοτήτων τού σχεδόν κατεστραμμένου συστήματος υγείας, το οποίο δεν θα μπορούσε να αντέξει πολύ περισσότερο. Ο αριθμός των μολυσμένων αυξάνεται με αργούς ρυθμούς (657 καταχωρημένοι στις 29/3), μέχρι σήμερα υπάρχουν 5 θάνατοι, όλοι ηλικιωμένοι και σοβαρά άρρωστοι, ενώ 45 άνθρωποι ανάρρωσαν. Οι ταξικές διαφορές στο σύστημα είναι ολοένα και

πιο ορατές. Από τη μία πλευρά, οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία κάνουν το καλύτερό τους, αν και είναι οι πιο εκτεθειμένοι. Από την άλλη, στο πρώιμο στάδιο ο ιός εισήλθε στο σύστημα υγείας, και αυτό έγινε μέσω των ιατρικών ελίτ. Μερικοί γιατροί είχαν μάλιστα πάει σε ένα θέρετρο σκι στην Αυστρία και από τότε κρύβονται.

Εικόνες από τις καταστροφές που προκάλεσε ο πρόσφατος ισχυρός σεισμός στην πρωτεύουσα της Κροατίας Ζάγκρεμπ

Τα νοσοκομεία σε μικρές πόλεις δεν διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό, ακόμη και τα τεστ έχουν σταλεί μόνο στο Ζάγκρεμπ. Αυτό αποδεικνύει σε ποιο βαθμό το σύστημα κατέρρευσε.

Στη Σερβία, με παρόμοια κατάσταση γενικά όσον αφορά τον αριθμό των μολυσμένων (659 καταχωρημένοι, 10 θάνατοι μέχρι στιγμής), η ιδιαιτερότητα είναι η άφιξη ιατρών εμπειρογνωμόνων **από την Κίνα** και η διοργάνωση **μεγάλων «συλλογικών κέντρων»** σε μεγάλες αίθουσες (π.χ. στο Εκθεσιακό Κέντρο του Βελιγραδίου, ικανό να περιθάλψει 5000 αρρώστους). Οι περισσότεροι από τους αρρώστους μέχρι στιγμής, με επίσημα στοιχεία, ήρθαν από την Ιταλία ή ήταν σε άμεση επαφή με κάποιον από την Ιταλία. Είναι ακόμη ασαφές

πότε εκδηλώθηκε η πρώτη περίπτωση. Τα επίσημα δεδομένα αναφέρονται στις 6 Μαρτίου, αλλά υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι οι πρώτες περιπτώσεις εκδηλώθηκαν την 1η Μαρτίου. Εκείνη την εποχή ήταν σε εξέλιξη οι προετοιμασίες για την εκλογική εκστρατεία (οι προγραμματισμένες στις 26 Απρίλη εκλογές τελικά αναβλήθηκαν) και το κυβερνών κόμμα διοργάνωσε συνάντηση στο Valjevo στις 9 Μαρτίου. Το Valjevo είναι πλέον **μία από τις τρεις πιο πληγείσες πόλεις της Σερβίας.**

Προκειμένου να δράσει προληπτικά, **η κυβέρνηση της Κροατίας ανακοίνωσε έκτακτα μέτρα:** κλείσιμο σχολείων, νηπιαγωγείων και όλων των πολιτιστικών χώρων, απαγόρευση δημόσιων συναθροίσεων, κλείσιμο όλων των καταστημάτων και αγορών, εκτός των καταστημάτων τροφίμων. Ακόμη και οι δημόσιες συγκοινωνίες έχουν ανασταλεί (συμπεριλαμβανομένων των υπεραστικών μεταφορών).

Την περασμένη εβδομάδα, η κυβέρνηση πρότεινε μια αλλαγή του νόμου για τις **ηλεκτρονικές επικοινωνίες,** σύμφωνα με την οποία, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο υπουργός Υγείας θα ζητούσε από τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών **να παρέχουν δεδομένα σχετικά με τις τοποθεσίες των κινητών τηλεφώνων των χρηστών.** Ο υπουργός Υγείας, ένας νέος πολιτικός που προέρχεται από το συντηρητικό κυβερνητικό κόμμα HDZ και μέχρι στιγμής εντελώς άγνωστος στο κοινό, έχει μετατραπεί σε «εθνικό ήρωα», απλώς επειδή λειτουργεί με τον βασικό επαγγελματισμό. Εκτός από τις υπερσυντηρητικές απόψεις του, το πολιτικό υπόβαθρο και τα κίνητρά του είναι σε μεγάλο βαθμό άγνωστα.

Στη Σερβία, η κατάσταση έκτακτης ανάγκης ανακηρύχθηκε από την κυβέρνηση και τον πρόεδρο, αλλά δεν έχει επικυρωθεί από το κοινοβούλιο όπως προβλέπεται από το σύνταγμα. Επιβλήθηκε απαγόρευση της κυκλοφορίας ως «μέτρο ενάντια στην πανδημία» **από τις 5μ.μ. έως τις 5 π.μ., τα Σαββατοκύριακα από τις 3μ.μ. ως τις 5π.μ.** Σχεδόν κάθε μέρα, ο πρόεδρος ή η πρωθυπουργός δίνουν συνεντεύξεις Τύπου προβάλλοντας τους εαυτούς τους ως τους σημαντικότερους παράγοντες σε αυτή την κρίση. Δημιούργησαν δύο «επιτροπές κρίσης», η μια αφορά τα ιατρικά και η άλλη τα οικονομικά ζητήματα.

Όσον αφορά την **κατάσταση των εργαζομένων στην Κροατία:** έχουν ήδη υπάρξει

πολλές απολύσεις, ενώ άλλοι εργαζόμενοι αναγκάζονται να χρησιμοποιήσουν την **ετήσια άδεια.** Για μια χώρα που εξαρτάται πλήρως από τον τουρισμό και τον τομέα των υπηρεσιών, είναι σαφές ότι αντιμετωπίζουμε μια βαθιά κρίση. Η κυβέρνηση μόλις ανακοίνωσε επείγουσες **αλλαγές στο εργατικό δίκαιο,** οι οποίες θα μειώσουν σημαντικά τα **δικαιώματα των εργαζομένων** και θα επιτρέψουν στους εργοδότες να ενεργήσουν μονομερώς.

Στη Σερβία υπάρχει παρόμοια κατάσταση με συγκεκριμένες διαφορές στην οικονομική δομή: οι εταιρείες που αποτελούν μέρος των συστημάτων παραγωγής μεγάλων διεθνών εταιρειών, π.χ. Yura, Siemens κτλ, εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς παύση και πολλές από αυτές δεν σέβονται ακόμη τα βασικά μέτρα επιδημικής ασφάλειας όπως οι αποστάσεις και γάντια/μάσκες προστασίας. Ο Πρόεδρος της Σερβίας σε μία από τις συνεντεύξεις Τύπου δήλωσε ότι «έτσι είναι ο καπιταλισμός», επομένως το κράτος δεν είναι σε θέση να αποτρέψει τις απολύσεις ή τις περικοπές μισθών.

Εκτός από την πανδημία, **η πρωτεύουσα Ζάγκρεμπ επλήγη από σεισμό.** Καταστράφηκε το ιστορικό κέντρο της πόλης (ένα στα τρία κτήρια είναι εκτός χρήσης), κατοικίες, νοσοκομεία, σχολεία, χώροι πολιτισμού. Ο σεισμός αποκάλυψε την άθλια κατάσταση της δημόσιας υποδομής και την έλλειψη δημοτικών υπηρεσιών που θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τις συνέπειές του.

Δεν υπάρχει οργανωμένη απάντηση σε αυτή την κατάσταση, οπότε οι άνθρωποι δημιουργούν μικρά δίκτυα υποστήριξης. Οι πολιτικές ελίτ χρησιμοποιούν την κρίση για νέα συσσώρευση, αναδιανομή και κερδοφορία και δεν υπάρχει οργανωμένη πολιτική δύναμη απέναντί της. Αυτό που έγινε φανερό είναι ότι η υπάρχουσα ακόμα **υποδομή της σοσιαλιστικής περιόδου** είναι η μόνη χρήσιμη σε αυτή την κρίση. Και αυτό ανοίγει χώρο τουλάχιστον για **ιδεολογική παρέμβαση, κινητοποίηση και δράση...**